

ŠIBENSKI LIST

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA ŠIBENIK

BRJ 182 — GOD. V.

ŠIBENIK, 29. VELJAČE 1956.

IZLAZI SVAKE SRIJEDE

Nakon savjetovanja o poreskom sistemu

Nakon objavljivanja materijala savjetovanja o novom sistemu oporezivanja poljoprivrednika, mnogi postavljaju pitanja koja uglavnom proizlaze iz neobavještenosti.

Tako pojedinci postavljaju pitanja u pogledu uzetih cijena najvažnijih artikala. Cijene, međutim, koje su upoređivane s onima što se uzimaju za obračun katastarskog prihoda, jesu one cijene, koje su postignute kod prodaje proizvoda na malo, to jest na tržištu. U referatu koji je podnijet na savjetovanju, nije to posebno naglašavano, jer se smatralo da je to samo po sebi razumljivo, jer i proizvođač i potrošač znaju po kojoj cijeni su proizvodi na tržištu. Vjerujemo,

da su cijene nešto niže od prodaje navedenih artikala na veliko, ali za glavni proizvod grožde, na području šibenske općine nemamo otkupa u tom obliku, već se grožđe uglavnom prerađuje u vlastitoj konobi. Cijena za veliko, koja se može postići uz porez na promet, kreće se danas u iznosu od 85—90 dinara po 1 lit vina.

Kod upoređivanja cijena potrebno je imati na umu da su cijene koje se uzimaju kod obračuna katastarskog dohotka, daleko niže nego li cijene koje se postižu prodajom na veliko ili pak na malo.

Neki pak postavljaju pitanje da li će se spomenute cijene za 1956. godinu uzimati kod obračuna katastarskog prihoda. Iz samog referata jasno se može vidjeti, da će obračun katastarskog dohotka za 1956. godinu biti po istim onim cijenama po kojima se vrši obračun dohotka u 1954. godini, a ne cijene koje su postignute kod prodaje pojedinih artikala.

Ima i onih, a njih je mnogo, koji postavljaju pitanje da li se plaća taksa po čokotu odnosno panju vinove loze. Taksa po čokotu vinove loze, međutim, ne će se plaćati na našem području, već u sjevernim krajevima zemlje. (Podravina i t. d.), koje uzgajaju hibridne loze. Takovih loza nema na čitavom području Dalmacije.

Ma mjera, uvođenje takse na hibridnu lozu, u principu pomaže naše vinogradare, koji isključivo uzgajaju plemenite sorte vinove loze.

Smanjenje površina pod hibridnom lozom umnogome će utjecati na interes vinogradara s jedne strane, dok će s druge prilikom sredstva sačinjavati fond iz kojeg će se pomagati uzgoj plemenite loze. Takovu taksu trebalo je bezuvjetno donijeti, da bi se zaštitilo vinogradarstvo, jer su vinogradi pod hibridnom lozom u stalnom porastu, a naročito u ravničarskim predjelima.

POJAVILI SE VUKOVI

Usljed velikog snijega i oštre studeni, pojavili su se vukovi na području Drniške općine. Njih se može primjetiti i u neposrednoj blizini Drniša. Na području Miljevača vidjaju se i manji čopori. Prošlih dana u blizini tog sela rudarski radnik Frane Penčić i Jeru Malenica ubili su vučicu za koju će dobiti nagradu od 7.000 dinara.

Da bi se spriječile štete, koje namose vukovi tom kraju, »Sumarija« u Drnišu organizirala je njihovo tamnjenje pomoću otrova.

Usljed nedostatka hrane u tom kraju ugljavu mnoge ptice, a osobito stradavaju jarebice.

Nezdrave pojave na našem tržištu

Organi Inspekcije izvršili 219 pregleda

U ovom napisu želimo se osvrnuti na neke pojave i probleme koji su se pojavljivali u 1955. godini na našem tržištu. Istina, o njima se dosad malo pisalo. Stoga ovaj osvrt ima svrhu da ukaže na neke nezdrave pojave na koje nailazimo na domaćem tržištu i da ih svi zajednički nastojimo otkloniti.

Prema podacima kojima raspolazemo, Inspekcija tržišta izvršila je u toku protekle godine ukupno 219 pregleda. Uočeno je nadalje, da dotična inspekcija nije bila u stanju izvršiti detaljan pregled obzirom na velik broj privrednih organizacija i njihovih poslovnih jedinica, zatim komora i stručnih udruženja, te privatnih radnji. U istom razdoblju predam je mjerodavnim vlastima 50 prijava u koje su uključene razne vrste prekršaja. Najveći broj spomenutih prijava bio je okvalificiran kao krivični. To se uglavnom odnosi na akciju koja je prošle godine poduzeta u trgovačkim prodavaonicama u kojima je bilo dosta slučajeva zaklanjanja na vagi i protuzakonitog naplaćivanja.

Za razliku od ranijih godina, domaće tržište bilo je daleko bolje snabdjeveno poljoprivrednim proizvodima, tako da su potrebe potrošača bile uglavnom zadovoljene. Međutim, s druge strane postavlja se pitanje, da li su cijene poljoprivrednih artikala odgovarale potrošačima i da li su poduzeća, koja se bave prometom poljoprivrednih proizvoda, vodila dovoljno računa o tom važnom momentu. Neke se poduzeća nisu u cijelosti pridržavala dogovorenih cijena kod kupnje poljoprivrednih proizvoda, te su i na tom području utvrdili razni prekršaji. To posebno vrijedi za ribarski kolonizat »Kornat«, zatim »Vimoplod« i trgovačka poduzeća »Voće« i »Zadrugar«. Ovdje je do punog izražaja došlo kršenje dogovorenih cijena, u čemu su pojedini službenici zauzimali nepravilan stav. Sva takva lica treba jednom da shvate, da je sistem dogovorenih cijena jedna itekako potrebna mjera, koja teži stabilizaciji našeg tržišta i naše privrede uopće. Ukoliko to ne budu slučajevi i dalje ponavljali, pored određenih sankcija za prekršitelje, trebalo bi da se to pitanje prodiskutira i na sastancima radničkih savjeta, upravnih odbora, kao i na savjetima potrošača u trgovini. U vezi s tim, ima čak i pojava, da se, kad je riječ o nabavnim cijenama, gotovo i ne vodi nikakva računa. Kod toga naša poduzeća gotovo i ne vode računa o prilikama i mogućnostima našeg tržišta. Jer nije svejedno da li će poduzeće nabaviti krumpir po 9, 10 ili više dinara po kilogramu i komercijal-

na odjeljenja poduzeća trebala bi također posvetiti veću pažnju nabavnim i prodajnim cijenama pojedinih artikala. Treba pronaći mjesta u kojima ima kvalitetnih i jeftinih proizvoda. A takvih sigurno ima u našoj zemlji. Za to najbolje pokazuje primjer nabavljene zimmice u organizaciji sindikalnih podružnica Spomenutu zimmicu, iako ona nije u potpunosti zadovoljavala ni po sortiranju, ni po količinama, ipak su radnici tu robu dobili daleko jeftinije, nego što bi je mogli nabaviti kod poduzeća »Voće«, »Zadrugar« i »Sloga«. Da bi se situacija ubuduće u tom pogledu poboljšala, ne bi bilo na odmet da se formira jedna posebna komisija u koju bi ušli predstavnici dotičnog poduzeća i stručnjaci te branše trgovine. Zadatak komisije bi bio taj, da ispita komercijalnu stranu poslovanja i izvrši detaljnu analizu nabavnih i maloprodajnih cijena. Ni u pogledu otkupa putem zadržava dosad nisu poduzete neke ozbiljnije mjere na otklanjanju slabosti. Konstatirano je, da taj način otkupa ne predstavlja neku jaču privrednu djelatnost, budući da se ekonomski jake zadržave nalaze izvan područja šibenske općine.

Pred izbore za radničke savjete Počele pripreme

Izbori za nove radničke savjete, iako je poznato, imaju se održati do 1. svibnja ove godine. U vezi s tim, počelo se diskutirati o pripremama na području našeg kotara. Na jučerašnjem sastanku predsjedništva Kotarskog sindikalnog vijeća razmotren je u osnovnim crtama dosadašnji rad radničkog savjeta i njihovih članova. Ustanovljeno je, da pojedini članovi radničkih savjeta veoma malo sudjeluju u radu organa radničkog samoupravljanja, a ima ih koji čak i nikako nisu uključeni u taj rad. Upravo radi toga je odlučeno, da se u toku priprema posebno povede računa o tome koga birati u nove radničke savjete. U svakom slučaju to bi trebalo da budu najbolji i najsposobniji radnici i službenici. Njihovo prisustvo u samoupravnim organima nesumnjivo će osigurati daljnji razvoj radničkog samoupravljanja na našem području.

Zapaženo je, pored ostalog, da u radničkim savjetima gotovo i nema omladine i žena. Zato će radni kolektiv ovom prilikom trebati da odbace dosadašnju štetnu praksu u pogledu predlaganja novih kandidata, kada se gotovo i nije vodilo računa ni o ženama a ni o omladini.

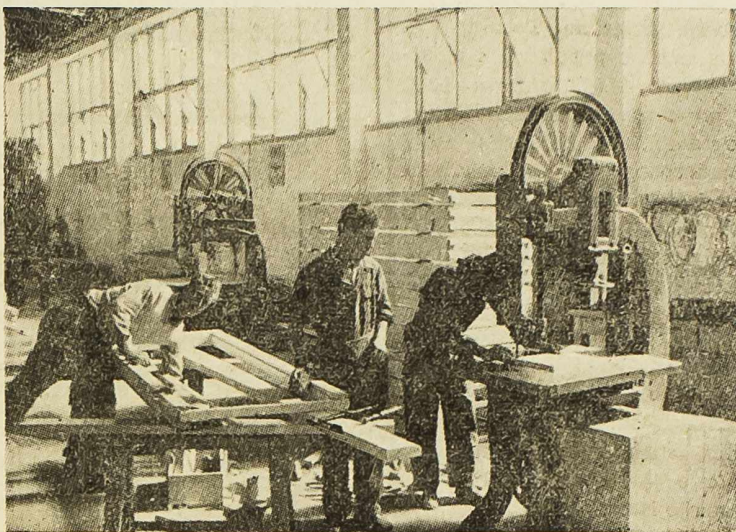
U toku protekle godine nije bilo nikakvih nepravilnosti u odnosu na promet žitarica, predaju ušura, naplatu taksa za meljavu i kupovanje žitarica od strane poljorošaca. Nadalje je utvrđeno, da asortiman robe u trgovačkoj mreži još uvijek ne zadovoljava, iako je povećan broj prodavaonica. Još uvijek se u gradu osjeća potreba postojanja jedne prodavaonice s isključivo trikotažnom robom, zatim dječjim potrepštinama i galanterijskom robom. Gradiska trgovačka mreža je u 1955. godini, usprkos momentanoj nestašici predmeta industrijske proizvodnje namjenjenih za široku potrošnju, uglavnom zadovoljila sve potrebe potrošača. Slično je i sa poljoprivrednim proizvodima, kojih je bilo u dovoljnim količinama. Za primjer može poslužiti poduzeće »Mesopromet«, koje je u toku čitave godine, po veoma pristupačnim cijenama snabdjevalo stanovništvo. Ono je svoje artikule prodavalo po jeftinijim cijenama, nego što je to bio slučaj u drugim dalmatinskim gradovima. Tendencija je poduzeća bila da se uvijek bori protiv neopravdanog povišenja cijena, iako je u izvanrednim slučajevima bilo za to opravdanih razloga.

U najskorije vrijeme općinska sindikalna vijeća održat će sastanke sa predsjednicima i tajnicima sindikalnih podružnica, predsjednicima radničkih savjeta i sekretarima osnovnih organizacija SK u poduzećima, gdje će se govoriti o značenju novih izbora, a ujedno će se i ukazati na dosadašnje slabosti i nedostatke u radu organa radničkog samoupravljanja.

U našim većim poduzećima, kao što su Boksitni rudnici Drniš, Dalmatinski ugljenokop Siverić, tvornica elektroda i ferolegura, »Izgradnja« i tvornica aluminijske Lozovac, predlagat će se kandidati po pogonima, gdje će se govoriti i o izboru jedinice.

U toku priprema bit će potrebno da dosadašnji članovi radničkih savjeta polažu svojim biračima račun o svom radu. Na temelju toga birači će biti u stanju da ocijene aktivnost svakog pojedinog člana radničkog savjeta. Oni su također dužni da svojim biračima podnesu izvještaj o završnim računima.

Sve to ukazuje na potrebu da se pripremama za izbor radničkih savjeta na području našeg kotara već sada posveti puna briga.

Iz tvornice lakih metala »Boris Kidrič«

Izabrana nova skupština Zavoda za socijal. osiguranje

Na izborima za organe samoupravljanja socijalnog osiguranja u Šibeniku, Drnišu i Kninu, koji su održani dne 8. II. 1956. g., izabrani su članovi skupštine Kotarskog zavoda za socijalno osiguranje i to sa područja bivšeg kotara Šibenik 26, Drniša 8 i Knina 9 članova. Ovim treba pridodati 2 člana skupštine, koje je izabrala Jugoslavenska narodna armija, tako da je u skupštini Zavoda izabrano 45 članova. Istovremeno su izabrani članovi za skupštinu filijala u Drnišu i Kninu i to po 22 člana. Odaziv na izborima je bio vrlo dobar, kako kod biranja delegata tako i kod izbora članova skupštine. Delegati su se odazvali u prosjeku 95%, iako su vremena bila vrlo ružna i neprijatna. Najteže je bilo kod XXXIII. izborne jedinice u Kninu, gdje su radnici po-

duzeća »Lika« bili na dopustu zbog nevremena, pa su se izbori održali 11. II. t. g. Gotovo sve izborne pripreme kao i sami izbori su popraćeni vrlo lijepim prikazivanjem uloge službe socijalnog osiguranja u našem društvu uopće i na našem području posebno. Dosadašnji članovi skupštine su govorili o svom radu u skupštini i izvršnom odboru dajući pojedine analize i ističući razne probleme i događaje iz službe socijalnog osiguranja i zdravstvene službe. Naročito su prikazivana velika sredstva koja naša društvena zajednica daje radnim ljudima u obliku dodatka na djecu, penzija i invalidnina, liječenja u zdravstvenim ustanovama i t. d. Kod osiguranika se osjetio mnogo veći interes za ta pitanja nego do sada.

ROGOZNIČKI KONTRASTI

Nedjelja. Dan sunčan. Toplo je. I ove godine kao prošle ovdje se zima upoznala sa mnoštvom ptica, koje su se doselile u ovu ljetnu oazu usred zime. More je mirno. Prava proljetna bonaca, Mali južni vjetrovi piri kroz borovu šumu. Ipak, Rogoznica je ove godine upamtila snijeg. Doduše neznatan. Snijeg bez leda i sankanja. Bez grudanja i one promjene, koju su građani doživjeli u Šibeniku. Rogoznička uvala sklanja mjesto i zaštićuje ga od vjetrova. Od snijega i bure. Od leda i od svih prirodnih nečuda, koje mogu da se spuste na građane ili seljane nekog grada ili sela. Zato je tamo većinom život bez promjene. Ali, ne monoton. Ipak, je u posljednje vrijeme bilo i političke aktivnosti i kulturne živosti i brzine da se komentira ovo ili ono. Bilo je dobrih i korisnih stvari. I negativnih pojava. Ali, sve ide svojim tokom.

Rekli smo, nedjelja. I kontrasti . . . U zajednoj gostionici igraju karte . . . Puno je tamo. Zabavno, dakako, kao što je zabavno gledati film umjesto na platnu, a ono na zidu . . . A u Rogoznici ima i toga. Ali, ima lijepo i pohvalno ičudjativno. Tamo u novom domu kulture, tako se on zove, ali . . . no, on će to biti . . . rade vridni članovi amaterske dramske grupe. Ivo, Savka, Miško . . . njih dosta, djevojčica, djevojčica, mladih i željnih, da se istaknu, da se polakšu, da i oni svojim skromnim prilogom ožive ono što život treba: korisne i kulturne manifestacije bilo da se radi o kinopredstavi ili kazališnom nekom komadu. Vrijedna je ova družina. Već dugo rade na »Hasanaginici«. Dom je spreman. Nema doduše sjedala, Nema novaca. Pomoći ni od kuda. Ali, ipak će se sredinom ožujka ove godine dom svečano otvoriti premijerom »Hasanaginice«.

Za tu priredbu vlada u selu velik interes. Svatko želi da nakon tolikih priprema vidi što će im pružiti ova grupa ljudi, koji su sami osjetili, da nešto i ovdje treba uraditi. Korisno i potrebno.

Na tu temu čovjeku naviru misli. Osjeća potrebu da nešto kaže. Ako ova družina nastavi tako, ako uspjeh bude vrijedan pohvale i priznanja, a razloga nema da tako ne bude, onda će se slika društvenog i zabavnog života izmijeniti. Možda tada karte više ne će biti nikakva zabava, ni potreba, da se »ubije par sati vremena« . . . To je bolest koju samo kulturno-zabavni i umjetnički rad može da liječi. Koristan rad. Rad, koji čovjeka upućuje pravim putem, oplemenjuje njegovu dušu, očovječuje njegove

misli i osjećaje, »udaljuje ga sve više od životinje«, iako bi to rekao veliki Gorkij.

Prirodne ljepote Rogoznice dovoljno se ne koriste. Tu nema ništa umjetnog. Ali, zar prirodi kada je ona darežljiva u svojoj ljepoti i treba nešto umjetnog, da bi bilo lijepo. Ne, dakako, ali sreću nisu imali, da i to uveliča, pozlašti tu postojeću ljepotu. Dan sunčan i vedar. Borje diše svojim čistim plućima, a ljudi, koji bi trebali da to koriste rađe sjede. Nema šetnje, nema . . . Zašto?

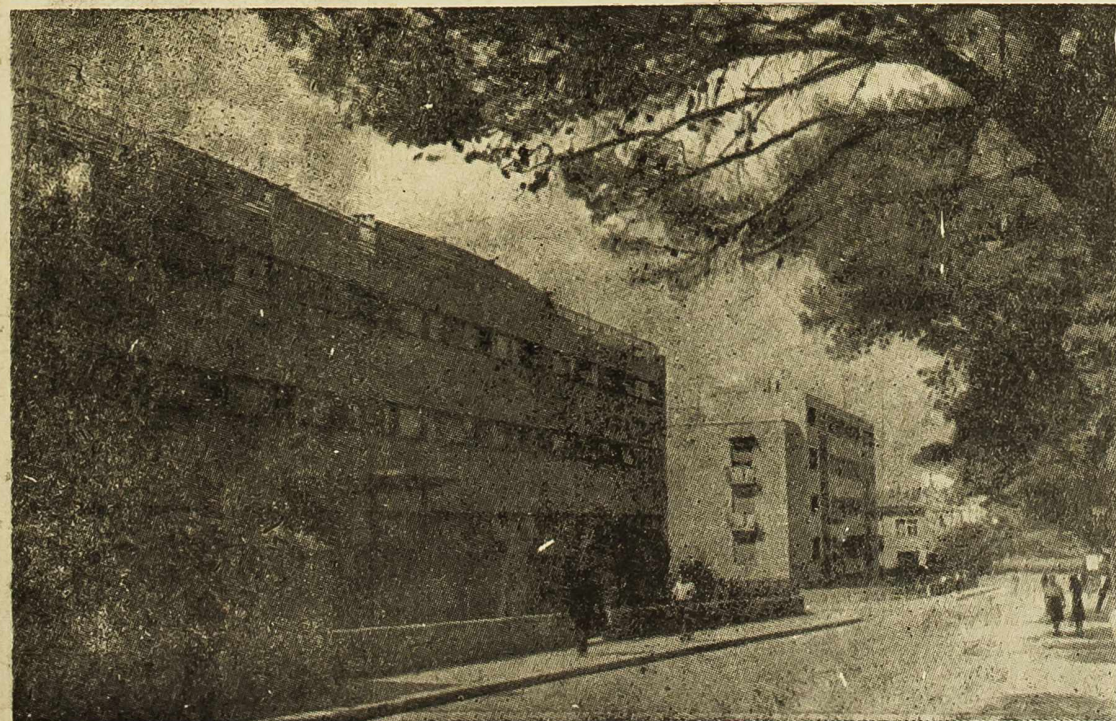
Ljudi se prepiru. Neki i sami ne znaju zašto. Eto, toliko da se nesto kaže, nešto ispriča, da se porazgovori . . . Ali, tu i tamo u tome ima ispada, neumjesnosti . . . Uzrok? Nepoznavanje stvari o kojima se govori. Možda su za to krive političke i društvene organizacije na općini. Ne, iako, to se osjeća, ljudi su prepušteni sami sebi, svojom znanju, shvaćanjima i interesima, da tumače i nove mjere u privredi i izmjenju u poreskom sistemu . . . I mnogo toga drugog. Osjeća se da ton životu ne daje organizirana masovna svijest ljudi, svijesnih i znalačkih, već, teško je to, ali tako je, uvala . . . A to bi trebalo da bude SSRN i SK. Oni trebaju da daju ton društvenom i političkom životu.

Bez društvenog života ljudi ne mogu da žive. To je stana istina. Preživjele forme tog života tamo bodu u oči. Ali, malo je truda da se one uklone. Ne, naprosto uklone administrativnim mjerama. Ne, već prije svega novim naprednijim i društveno korisnijim formama. Umjesto kantarija, čitaonica. Umjesto crkve, zabava i umjetničko uživanje i odgajanje putem predstava . . . Ljudi, tamo ima. Nekako osjećaju se tako, kao da su im nuke vezane, inicijativa spustana, život uokviren . . . Nekako, ali to nije točno. To je uobrazilja. Ne, svaki pokušaj sa sebe da rasrigne te lisičine stvorene vlastitom maštom, neka se oslobode more, koja je produkt njihove vlastite glave, pa će sve ići bolje, drugačije. Život će biti lijep. I življenje interesantnije. Za svakog.

Udruženi mogu sve. Ali to je ponekad raka rana svih dobrih ideja. Na akciju za njihovo oživljenje nema udruženih snaga.

Bilo bi već krajnje vrijeme da društvena i politička simfonija, koja se tamo počesto čuje; na sastancima i zborovima, na ulici i u krčmi, u dvoje i u čukaluma, bude dostojna one prirodne simfonije borja, mora, ptica . . . tih prirodnih ljepota Rogoznice.

Ante Deković

Uoči Kotarske konferencije NOH-e

Kotarski i općinski komiteti koliko su mogli i umjeli, radili su na upoznavanju članstva i objašnjavali najvažnije probleme iz našeg unutrašnjeg razvika i vanjsko-političke događaje u svijetu, a posebno mjesto i ulogu naše zemlje u tim međunarodnim odnosima. U tome radu su, pored osnovnih organizacija i omladinskih rukovodilaca, pomogli i prosvjetni radnici, Narodna sveučilišta, jedan broj organizacija Saveza komunista, sindikat SSRN-a. Vrijedno je također napomenuti ovogodišnja logorovanja u Skradinu, Drnišu i Golubiću koja su u mnogome pomogla da se objasne najvažnije stvari omladini i pritom jedan broj vrlo aktualnih tema. U vezi toga naročito je mnogo učinjeno na općinama Šibenik, Tljesno, Drniš i Skradin, dok je na općini Oklaj, Kistanje i Primošten učinjeno mnogo manje.

Održano je 440 informacija na kojima je prisustvovalo 28.407 članova Narodne omladine, prosjek prisutnih na svakoj održanoj informaciji je nešto oko 65, ali je održano mnogo informacija gdje je prisustvovalo i preko 350 i to naročito u školama i centrima predvojničke obuke. Pored zajedničkih predavanja sa sindikatom, SSRN-a, SK-a, održavana su i odvojena predavanja po organizacijama, odnosno rukovoditeljima Narodne omladine. Tokom 1955. godine održano je 552 razna politička, naučno-popularna i stručna predavanja na kojima je prisustvovalo 40.000 članova. Broj prisutnih na predavanjima je porastao u mnogome zahvaljujući učesnicima logorovanja. Mislim da je važno istaći koje su se teme i pitanja obradila: izgradnja komunalnog sistema, privredni problemi i perspektiva našeg razvika-daljnja ekonomska politika, međunarodni odnosi i uloga naše zemlje u tim odnosima, historijat omladinskog pokreta, o ideološko-političkim i odgovornim problemima u Narodnoj omladini, razvika i jačanje suradnje na prijateljskim narodima Azije i Afrike, karakter i društvena uloga Narodne omladine, organizacija kulturnog i sportskog života sa Narodnom omladinom, zatim su proučavani materijali sa prošlogodišnjih plenuma CK i SSRN-a te govori i referati naših rukovodilaca koji su održani u raznim prigodama tokom prošle godine.

Raznih skupova, grupnih razgovora, zatim zborova birača, sastanaka-konferencija i savjetovanja koje je organizirao SSRN-a bilo je bezbroj i na njima su i organizacije Narodne omladine uzimale učešća. Dosta je i takvih organizacija koje su za 50% svojih članova prisustvovala konferencijama SSRN-a i to naročito na općinama Drniš, Šibenik, Vodice i Skradin. Nije rijedak slučaj da se na takovim sastancima pokrenu vrlo korisne diskusije i prijedlozi od strane članova Narodne omladine, a rukovodstva u prvom redu. Može se sigurno kazati kada bi rukovodstva SSRN-a, sindikata i Saveza komunista više poklanjala pažnju u svom radu mladim ljudima, da bi njihova aktivnost sa boljim i smišljenijim radom općinskih komiteta i sekretarijata u mnogome porasla. Još na području kotara ima mjesta u kojima stariji drugovi gotovo nikako ne idu na omladinske sastanke i predavanja, a još je manje zajedničkog diskutiranja sa mladim ljudima i prosto se ne može vidjeti razlog izbjegavanja svakog susreta i razgovora s omladinom. Poslije poduzetih mjera stvar se mijenja na bolje, ali se još ni izdaleka ne možemo zadovoljiti, već tu stvar je potrebno temeljitije razmotriti i ozbiljnije postaviti pred starije kadrove.

Ideološko - politička aktivnost omladine

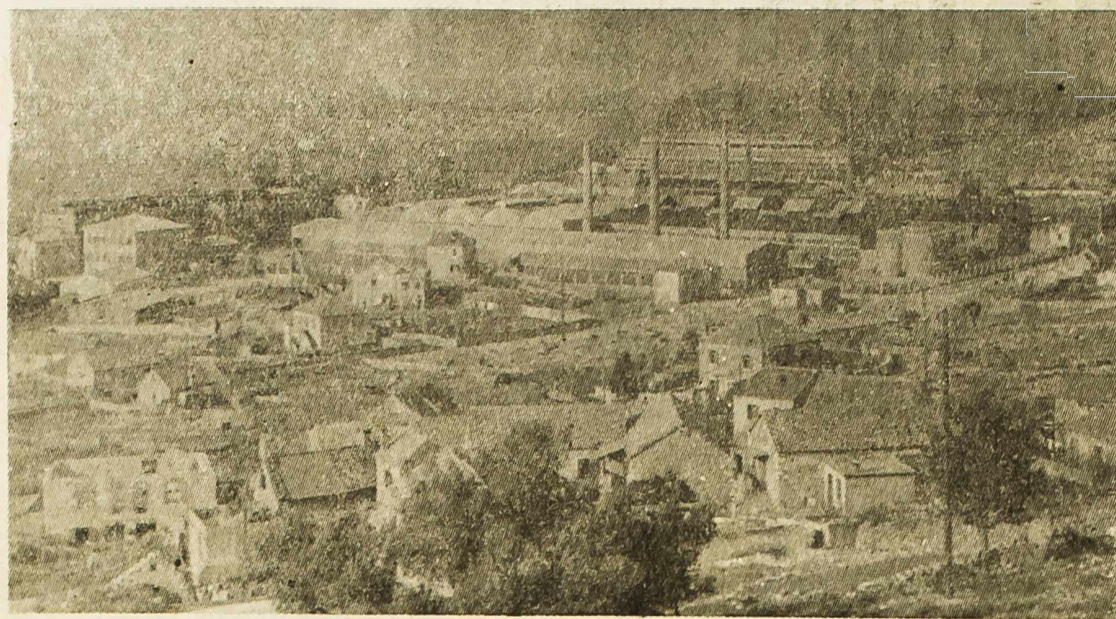
Objašnjavačka i predavačka djelatnost u organizacijama je pomogla da se objasne i shvate naši napori u izgradnji socijalizma, a zatim i naši međunarodni odnosi i suradnja, te naš daljnji put u izgradnji naše privrede i izgradnja komunalnog sistema. Istina da toga (objašnjavačko-predavačkog) rada još uvijek nedostaje, a s druge strane se neke stvari i ponavljaju po nekoliko puta, ali je činjenica da se i pored toga u nekim organizacijama naročito u našoj Zagori ne shvaćaju i ne poznavaju osnovne stvari. Radi toga će biti potrebno da u svim našim organizacijama stalno i sistematski radimo na informiranju i postepenom izdizanju tih organizacija iz primitivnog i konzervativnog gledanja na život, naš razvika i odnose na našem selu.

Kotarski komitet je na vrijeme sugerirao svim općinskim komitetima koja pitanja u odredjenom vremenu treba obraditi, ali u osnovnim organizacijama i u glavnom se na osnovu toga i radilo. O tom pitanju je jače do izražaja došla aktivnost poslije V. plenuma CK NOH-e, zatim po održanom zajedničkom sastanku kotarskih komiteta u augustu mjesecu prošle godine i poslije seminara. Općinski komitet u Šibeniku je imao minimalni program i sve organizacije na toj općini, međutim sprovođenje tog programa u osnovnim organizacijama išlo je prilično teško i njegovo ostvarenje komiteti nije stalno pratilo. Za ovu godinu svi općinski komiteti su dobili minimalne programe i potrebno je prići odmah njihovoj realizaciji na terenu. U sprovođenju programa treba koristiti u prvom redu vlastite snage, a zatim tražiti pomoć od rukovodilaca u Saveza komunista, SSRN-a, sindikatu i Narodnim sveučilištima.

Ustaljenih marksističkih kružoka mislo imali, a u vezi toga je kotarski komitet davao sugestije i to bi trebalo shvatiti kao vrlo važan posao i prići stvaranju tih kružoka. Na školama postoje debatni klubovi i seminari po odredjenim pitanjima, također u radničkim i srednjoškolskim organizacijama ima grupa koje nisu stalne u kojima se diskutira uglavnom o pitanjima iz stvarnosti.

Inicijativom kotarskog komiteta organizirana su tri šira savjetovanja u centrima općina na kojima se raspravljalo o odgoju omladine u rješavanju životnih problema u komuni. Na dva savjetovanja su bili samo omladinski rukovoditelji, dok je na trećem savjetovanju prisustvovalo širi krug rukovodilaca iz svih organizacija, društava i udruženja. Na jednom od tih savjetovanja je proučen materijal V. plenuma i raspravljalo se o problemu organizacionog srednjivanja osnovnih organizacija i okupljanju ženske omladine.

U političkom radu je pomogla omladinska i ostala štampa koja se prima na terenu. Do V. plenuma CK NOH-e na području kotara je došlo svega par komada omladinske štampe. U vezi toga su pokrenute i konkretne akcije u osnovnim organizacijama i poljoprivrednim zadrugama, a zatim i u poduzećima. U drugoj polovini 1955. godine organizacije primaju ove listove: 722 komada »Novina mladih«, 135 komada »Omladine«, 848 komada »Borbe« i »Vjesnika« i 950 komada ostale štampe. Sada je stanje još povoljnije, ali sa tim podacima ne raspolažemo. U vezi toga potrebno je i dalje da nam omladinski rukovoditelji učine sve na terenu da bi se sa štampom i knjigama prodrlo do svakog omladinca i omladinke.

Tvornica elektroda i ferolegura

Kratke vijesti iz Knina

FILIJALA ZAVODA ZA SOCIJALNO OSIGURANJE U KNINU DOBILA NOVE ČLANOVE SKUPŠTINE

Prilikom izbora za organe socijalnog osiguranja, koji su u Kninu izvršeni, u novu skupštinu filijale Zavoda za socijalno osiguranje, izabrani su sljedeći osigurani: Prpić Anton, službenik građevinskog poduzeća »Izgradnja«, Marić Vitomir, službenik građevinskog poduzeća »Dinara«, Amanović Nikola, službenik, Sinobald Mišo, bravar, ložionica željezničke stanice Knin, Pužić Veselin, nadzornik pruge Tiskovac, Cerovac Mile, direktor ciglane Stročica, Vukadin Slobodan, službenik poduzeća za održavanje pruge, Rašković Nikola, sekretar Tvornice vijaka, Marić Mišo, šef pogona rudnika »Sandra« Kosovo, ing. Radović Ante, šef »Šumarice« Knin, Brdarčić dr. Ksenija, liječnik, Popović Stevo, službenik pošte, Bilčar Nikola, šef pogona HE »Miljacka«, Ilić Mirko, službenik, Svetina Joso, drvodjelac stolarske zadruga Knin, Čolović Đuro, penzioner, Janković Niko, penzioner, Dumančić Janiko, penzioner, Bijelić Sava, penzioner, Bartulović dr. Arsenija, advokat. Još dva člana daje građevinsko poduzeće »Lika«, koji će se naknadno izabrati.

MERINIZACIJA OVACA

Poljoprivredna stanica u Kninu u najbližoj suradnji sa kotarskim zadrugnim savezom i poljoprivrednim zadrugama, na terenu, namjerava poduzeti mjere merinizacije narodnog ovčarstva kako bi se poboljšao kvalitet vune, o čemu se dosad malo vodilo računa.

Domaća ovca pramenka uzgajala se do sada uglavnom radi mljeka i mesa. Njezina vuna je lošije kvalitete, teško da nije zadovoljavala potrebe tekstilne industrije.

Usvajanjem programa merinizacije ovaca, zahvalit će se i ovaj problem. Kruženje merino ovaca s domaćom ovcom poboljšat će se i kvalitet vune, a bit će zadržana ostala svojstva svojstva otpornosti mlječivosti.

Već je nabavljeno iz Francuske 40 grla merino ovaca i 8 ovnova iste pasmine. Za sada su ove smještene na imanju ogleđnog poljoprivrednog dobra u Kninu.

To je početak akcije, da se na području Poljoprivredne stanice Knin, pristupi merinizaciji ovaca.

HLADNOĆA JE POPUSTILA

Kao i u drugim našim krajevima, tako je i u Kninu i okolici hladnoća znatno popustila. Porast temperature izazvao je jače topljenje snijega. Reduciran željeznički saobraćaj ponovo je uspostavljen sa Zagrebom, a i Unska pruga je očišćena od snijega. Autobusni saobraćaj uspostavljen je za Kistanje i Zadar. Škole su 23. o. m. konačno počele raditi. Prošle subote, prvi put u veljači bilo je na tržnici nešto življe. Pojedini artikli prodavani su skuplje nego li obično, a osobito jaja koja su prodavana po 20 dinara komad, kapula 50 i krumpir po 25 dinara kilogram.

KNINSKI PLANINARI OTPUVALI NA SLJEME

Kao što je bilo predviđeno, planinarsko društvo »Dinara« u Kninu organiziralo je izlet na Medvednicu. U subotu je grupa od preko 20 planinara krenula vlakom za Zagreb. Snijeg, kojega je kroz čitavu veljaču bilo dovoljno u Kninu, pomogao je da su planinari svladali osnove tehnike skijanja. Tako će se sada na Sljemenu moći skijati, ali ne više kao početnici.

U KNINU PRIKAZAN FILM O POSJETI DRUGA TITA ETIPIJI I EGIPTU

Ovih dana kino Doma JNA imalo je na programu film »Put prijateljstva«, koji je snimljen u Etiopiji i Egiptu za vrijeme posjete drugu Tita tim zemljama. Građanstvo je s interesom pratilo prikazivanje toga veoma zanimljivog filma.

OSNOVAT ĆE SE PJEVAČKI ZBOR

Ovih dana pokrenuta je akcija da se u Kninu osnuje pjevački zbor. Za sada će zbor sačinjavati manji broj pjevača, Osmivač, zborasu poznati kninski pjevači, koji su se dosad povremeno i neorganizirano bavili pjevanjem. Za svaku je pohvalu inicijativa osnivača zbora, jer odlaskom nastavnika pjevanja iz Knina, osim nastupa vojne muzike, muzički život u ovom gradu bio je potpuno zamro.

Zborom će upravljati Vladan Berić.

SUDAR VLAKOVA NA PRUZI KNIN - BIHAĆ

Prošlog utorka 14. II. o. g. oko 16,40 sati dogodila se saobraćajna nezgoda na Unskoj pruzi koja je srećom prošla bez ljudskih žrtava.

Do sudara vlakova je došlo između Bosanskog Drenovca i Ličkog Tiskovca. Lokalni mjesoviti vlak broj 1437, koji saobraća na relaciji Knin, Lička-Kaldrma, išao je iz Bosanskog Drenovca prema Tiskovcu i naleteo na strojni vlak broj 1452, sastavljen od dvije lokomotive.

Prilikom sudara lakše je ozlijeđeno 13 ljudi, od toga 7 željezničara i 6 putnika. Pričinjena je znatna šteta.

Za ovaj slučaj kriv je Branko Lovnić, prometnik u Bosanskom Drenovcu, koji je dao nepropisnu otpremu vlaka broj 1437, prije nego što je stigao strojni vlak.

Sukrivac je izlazni sekretar

Uskoro elektrifikacija Zlarina

Otok Zlarin je elektrificiran još 1929. godine i bio je među prvih elektrificiranih mjestima šibenskog područja. Za vrijeme II. svjetskog rata okupator je uništio sva postrojenja i vanjske instalacije. Poslije oslobođenja Zlarinjani se ponovo udružuju i uz pomoć mještana obavljaju vanjsku instalaciju, a kao poklon iseljenika dobijaju agregat od 25 kw.

Danas na otoku Zlarinu živi oko 800 stanovnika, a samo u SAD ih ima daleko više. Nove generacije Zlarinjana odlučile su prekinuti tradiciju predaka. Poljedom Revolucije stvoreni su uslovi za život na rodnoj grudi.

Zlarin se još prije rata svojim prirodnim ljepotama, čistocim i gostoprimstvom svojih stanovnika uvrstio u red ugodnih turističkih boravišta. Opća poljoprivredna zadruga je lom i prenamerom koralja i spužava ekonomski ojačala mjesto i stvorila uslove za daljnji razvoj te jedinstvene grane naše privrede. Misli se i na razvika zanatstva, brodogradnje i suvremenog turizma. Za sve to je potrebna stalna električna energija, a ne slaba i ograničena kao do sada. Ta misao je već davno obuzimala Zlarinjana. Ona je činjala kao vatra, ali izгледала kao san. Zajedničkim naporima Zlarinjana kod kuće i u inozemstvu taj se san ostvario. Ljudi su

davali sredstva, radnu snagu i sve što se od njih tražilo. Kupljen je dalekovod, obnovljena je električna mreža, izgrađena je trafostanica, a nabavljen je i transformator. A 27. veljače ove godine stiglo je i ono čemu se sanjalo. Njemačka firma »Siemens« je isporučila podvodni kabel dug 1500 m, koji će preko zlarinskog kanala dovesti električnu energiju iz Šibenka na otok.

Vijest o prispijeću kabela pronicela se kao munja i već istoga dana desetine Zlarinjana došle su u Šibenik da bi pomogli pri istovaru.

Završni radovi na montaži dalekovoda i polaganju kabela obavili će se uskoro. Zlarinjani su se obavezali da će slaveći ovogodišnji praznik rada slaviti i svoju veliku pobjedu na elektrifikaciji otoka.

T. D.

ISPRAVAK

U prošlom broju lista objavljene su diskusije druga Petra Skarice u vezi novog sistema oporezivanja poljoprivrednika. Podaci, koji su iznijeti u posljednjem pasusu odnose se na novi šibenski kotar, a ne na bivši, kako je namo navedeno.

Pisma čitalaca

Djeca bez nadzora na ulicama Drniša

Nije rijedak slučaj da se drniškim ulicama vide djeca, koja od prolaznika traže novac. Također ih se može primjetiti, gdje ispred mjesnog kina ili na Poljanu preprodavaju ulaznice uz površenu cijenu. To su većinom maloljetnici od 6-9 godina starosti. No i djeca, koji krađom prodaju razne sitne predmete sumnjivog porijekla, a dobivni novac zatim potroše u gostionici.

Interesirao sam se za roditelje te djece, i ustanovio sam, da oni ni u kom slučaju nisu lošeg imovnog stanja. Njihova djeca, dakle, ne rade sve to iz neke nužde, nego upravo zbog toga, što je tu posljedici slab ili upravo nikakav roditeljski odgoj.

Da li roditelji te djece misle na njihovu budućnost? Možda ni oni sami ne znaju kako bi trebalo odgajati djecu. Ako je to tačno, onda bi im u tome trebalo svakako pomoći. Sto misle o tom problemu društvo »Naša djeca«, prosvjetni radnici i ostali faktori u Drnišu?

F. Š.

Još uvijek se puši u našim kinima

Često posjećujem kinodvorane u našem gradu, jer volim filmove osobito one koji su kvalitetnog sadržaja. No događa se da nam raspoloženje pokvare pojedini bezobzirni pušači, koji nimalo ne vode računa da je u dvorani pušenje strogo zabranjeno. Polkušavala sam lično intervenirati, ali sva moja objašnjenja koja su se odnosila na mogućnost požara i nesreće, koja bi u tom slučaju mogla nastupiti, nisu se dojmila pušača. Naprotiv, tom prilikom sam doživjela neugodnosti i vrijeđanja.

Zalista se mora dati priznanje službujućim organima kinopoduzeća koji nastoje da spriječe takve pojave. No ta njihova služba gotovo uvijek izaziva prepriku koja posjetiocima omela normalno praćenje filma.

Da bi se potpuno odstranilo pušenje iz naših kina, smatram da bi trebalo poduzimati i energičnije mjere. Po mom mišljenju, čak ne bi trebalo ni opominjati prestupnike, jer i table o zabranjivanju pušenja, koje su postavljene na vidnim mjestima, sasvim je dovoljna opomena. One, kojima ni to nije dovoljno, svakako bi trebalo odstraniti iz dvorane, a u krajnjem slučaju protiv njih podnijeti prijave sucu za prekršaje, koji će ih, vjerujem, i novčano kažnjavati.

B. M.

I biciklisti bi trebali poštivati propise

Mnogi naši ljudi iz grada i okolice sve više se služe biciklom kao pogodnim prijevoznim sredstvom. Ali, svi se oni ne pridržavaju uvijek saobraćajnih propisa, što se naročito odnosi na mlade vozače. Njih se često može vidjeti kako jure nepropisnom brzinom ili pak voze zabranjenim smjerom.

Takvu bezobzirnu vožnju, od koje prolaznicima prijete opasnost, trebalo bi svakako sprečavati. Mislim, da bi saobraćajna policija mogla odrediti mjere koje će se poduzimati protiv onih biciklističkih, koji svojevrijem krše postojeće saobraćajne propise.

S. R.

TLM »Boris Kidrič« — Mehanička radionica

Učeničke radne zadruge i zadružni oblici rada u školama

Kaže se, a što je bez sumnje točno, da reforma školstva mora, pored vanjskih okvira zgrade školskog sistema, zahvatiti i cjelokupni unutrašnji život i odnose u školi, pedagošku misao i praksu. Ali, koliko god je ova konstatacija zbiljstvena društvene smisla u nepozitivnom smislu, još ima puno toga što se u tendencijama koje se opiru brzom razvoju pedagoške misli i prakse, suprotstavljajući se prilično raširenim shvaćanjima, da je na ovom području uglavnom sve u redu, odnosno, da se samo radi o dosljednosti i široj primjeni starih, predmatnih i prokušanih pedagoških istina. Na takvoj konstataciji je zasnovana praksa, koja ide linijom manjeg otpora, a po kojoj postoje vječno pedagoška istina, koje važe izvan vremena i prostora, neovisno od kretanja društvenog bića i društvene svijesti.

Dokle god se ne preokrene sa starijim ili pretežno starijim gledištem društvenih, moralnih i pedagoških shvaćanja i postupaka, koje naravno, još u priličnom broju umose nekli prosvjetni radnici, ne može se daleko otići u odgoju novog čovjeka. Naša škola treba da bude ono istaknuto mjesto, gdje se na specifičan način na idejnom, ideološkom, kulturnom, naučnom i odgojnom području hvataju u koštac sve one društvene snage i tendencije, koje nađu proces borbe za izgradnju socijalističkog društva. Škola može postati socijalistička samo aktivnim uvlačenjem u vrlog društvenog previranja i kretanja, razvijanjem pedagoške misli, oblika i metoda odgojnog djelovanja, koje su u skladu sa našim društvenim bićem, društvenom svijesću, koja mlade mora naučiti. Odatle jasnije, da u obilježjima konaci u razviku pedagoške teorije mogu biti učinjeni samo na osnovu prakse hiltjoda prosvjetnih radnika, njihovog postepenog idejnog uzdizanja preko duge i uporne borbe za opći idejni preobražaj, za preobražaj i napredak pedagoška misli i prakse.

Na značajnom savjetovanju prosvjetnih radnika Hrvatske, koje je prošlog mjeseca održano u Zagrebu, praksa naprednih prosvjetnih radnika pokazala je da za našu novu školu armiraju zdravu solidnu temelji, koja ne može sama iz sebe, već samo iz društva i društvenog kretanja da opći smisao i duh svog odgojnog i obrazovnog djelovanja. Tu su istaknuti prosvjetni radnici uvjerljivo pokazali, ne kako bi trebalo raditi, nego kako su radili i što su radili. U njihovim izlaganjima mogli smo se uvjeriti, da je aktivnost učenika u nastavi bitni i sastavni dio cjelokupnog obrazovno-odgojnog rada. Zato ija danas jedan od najaktuelnijih problema nastave stvarati takve okolnosti, sredstva i metode, takve odnose između nastavnika i učenika, koje će što više razvijati aktivnost učenika, učiti ga samostalnom promatranju, ispitivanju, mišljenju i radu, naučiti ga rješavati probleme, koje mu život nameće. Na tom savjetovanju veoma su zapaženi zadružni oblici rada u školama i uključivanje učenika u učeničke radne zadruge. Naša štampa i radio, dali su ovom nastavnom obliku dovoljno prostora i mnogo publike, zbog velikih mogućnosti i koristi koje se mogu postići ovom izvanrednom formom nastavno-odgojnog rada. Ovdje ćemo iznijeti što su postigli učitelji Vjekoslav Kezele iz Trnovca i Antun Žganec iz Goričana.

Učitelj iz Trnovca je ispričao, kako je u svojoj školi osnovao učeničku radnu zadrugu. Roditelji učenika nisu imali uspjeha. Njihova se zadruga raspala. Nedostajalo je kolektivne svijesti. »Došao sam do uvjerenja da mladu generaciju treba pripremati. Jednog dana pozvani su učenici starijih razreda. Rečeno im je: »Ovo zemljište (ispod dva hektara) može biti dobre prihode, samo ga treba obradivati. Ako želite da radite, uzmete ga i sav prihod će pripadati vama«. Djeca su se oduševila. Usljedio je upis. Onda je napisana tabla: »Ovu zemlju obrađuju učenička radna zadruga u Trnovcu.« Podijeljene su dužnosti, izrađen plan rada, uspostavljena je veza sa poljoprivrednom zadrugom u mjestu, sa zadružnim savezom i poljoprivrednim stručnjacima. Početničke neprilike ekonomske prirode i teškoće koje dolaze, stvaranje novih navika i shvaćanja. Napori, rad u vanjskološkom vremenu, sukobi s roditeljima. A onda su se redali uspjesi. Kolektivna disciplina i kolektivna odgovornost, razvijanje drugarstva i takmičenja. Kad su napisali pilotovci završili je radost. Plaćanje proizvoda i dobit.

Kroz sve to rad, primjena agrotehničkih mjera i želja za što boljim ostvarenjima i uspjesima. Čist prihod 72.360 dinara. Ekonomska računica. Vođenje knjiga. Mnogo prilika za povezivanje s nastavom: matematika, materinjski jezik, biologija, poljoprivredne pouke i t. d. Dobit se koristila za poboljšanje proizvodnje, posjećivanje kinopredstava, ekskurzija i za nabavku knjiga. I na kraju veliko priznanje: Nagradu na poljoprivrednoj izložbi u Zagrebu.

Učitelj Antun Žganec iz Goričana, kotar Čakovec, također je govorio o djelatnoj zadrugi. Njegovo je selo siromašno, močvarno ljudi religiozni i zaostali. »Šta će našoj djeci osam godina školovanja? Neće biti gospode!« Otpor, kašnjanje, a onda su nastavnici uvjerdali, da tako ne ide. Pitali su se kako zainteresirati djecu i roditelje za školu. I došli su na misao da razvijaju vannastavnu

aktivnost. U okolini ima mnogo vrba. Počeli su da pletu korpe od vrbova šiblja. Djeca se zainteresirala i oduševila. Prvi uspjeh 60.000 dinara. Pohrili u školu i oni koji su je do tada izbjegavali. Osnovana je zadruga. Posao se razvijao. Slijedeći uspjeh 200.000 dinara. Podigli nasadnik. Pozvali i agronoma. Povećava se broj voćnih stabala u selu. Svi članovi zadruge dobili kompletnu opremu u udžbenicima i priboru. Nabavit će i kinoprojektor. Posao se razvijao. Povećava se broj voćnih stabala u selu. Svi članovi zadruge dobili kompletnu opremu u udžbenicima i priboru. Nabavit će i kinoprojektor. Posao se razvijao. Povećava se broj voćnih stabala u selu. Svi članovi zadruge dobili kompletnu opremu u udžbenicima i priboru. Nabavit će i kinoprojektor.

Iz ova dva primjera lijepo se vidi kako se mladim ljudima omogućuje, da u toku općeg obrazovanja, iskkušaju svoja sposobnosti i posebne interese i traženje životne orijentacije, da upoznaju složenu organizaciju ljudskog rada i raznovrsne društvene aktivnosti u kojima mogu da primjene svoj stvaralački rad.

Ti i slični zadružni oblici rada u nekim našim školama pažljivo se izučavaju u Zavodu za unapređenje nastave. Sve to što je već učinjeno i postignuto, postavlja svakako nov kvalitet u nastavno-odgojnom procesu, kojega treba da usvoje naše škole i na mnogo širem frontu. A zar i kod nas u Dalmaciji ne postoje mogućnosti za uvođenje zadružnog oblika rada u školama. Naravno, prema našim specifičnim uslovima.

Takvim radom spremamo omladinu za zadružni pokret na selu i osposobljavamo je za društveno upravljanje u budućem svakidašnjem životu.

Tamburaški zbor i njegovi problemi

Oklo šest godina djeluje u našoj srednjoj tamburaški zbor, kojim rukovodi Josip Kolombo. No, kako izgleda, zbor nije naišao na veće razumijevanje u gradu.

U početku je tamburaški zbor radio u sastavu OKUD »Miro Višić«, te je za tri godine imao nekoliko zaista uspješnih nastupa. Međutim, kad je to društvo rasformirao, kad je to društvo sastav RKUD »Kolo«. Za vježbanje zbor je dobio kultić »Kola« u kojem se ujedno igra biljar. Svojevremeno je bilo dogovoreno da se biljar ne smije igrati u vrijeme, dok traju probe tamburaškog zbora. Unatoč tome, igrači biljara su i dalje ometali normalan rad zbora. Članovi tamburaškog zbora su se u nekoliko navrata potužili upravi društva u vezi teških uslova pod kojima oni rade. Dama im je obećanje da će se pitanje biljara ipak riješiti, no uza sve to još se i danas vježba u istoj prostoriji i uz istu buku.

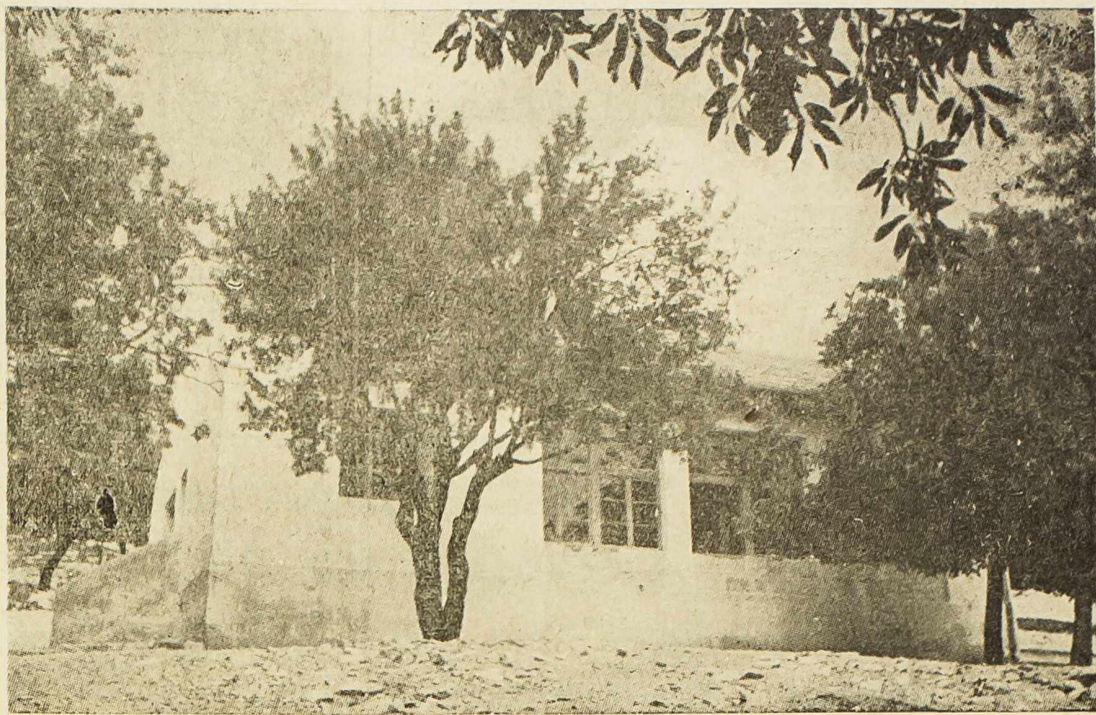
U početku je vladao velik interes za tamburaški zbor naroči-

to među omladinom. Zbor je u to vrijeme imao oko 30 članova, a stalno su pristizali i novi. Priliv omladine povećao se osobito nakon uspješnog nastupa zbora i pred osmogodišnje škole »Simo Matavulj«. Ali sad je došlo ono najgore. Očekivali su se brojni nastupi u okolnim mjestima, međutim, ostvareno je gostovanje jedino u Lozovcu i Zatonu. Nakon toga bilo je govora da će zbor sudjelovati na festivalu u Osijeku. Taj odlazak članovi zbora već dvije godine s nestupljenjem očekuju.

Sve je ostalo uglavnom na obećanjima, koja su ustvari najviše pridonijela raspadanju zbora. Dok je ranije članova bilo i pre više, sad ih je oko petnaest, ali stalnih samo nekoliko.

Iz svega se, dakle, vidi da uprava »Kola« ne posvećuje dovoljnu brigu tamburaškom zboru. Nastavi li se tako, rasformiranje zbora je neminovno.

M. Vidišek

Školska zgrada u Zečevu

Omladina - važan faktor u pionirskoj organizaciji

Naročito poslije plenuma CK NOH-e, održanog u studenom 1954. godine, koji je ukazao na potrebu veće aktivizacije Narodne omladine u radu Saveza pionira, osjetilo se previranje u organizaciji naših najmlađih.

Tako u posljednje vrijeme sve veći broj omladine uključuje se u rad društava »Naša djeca« u cilju pružanja veće pomoći pionirskoj organizaciji.

Prisustvo omladine je neophodno u društvima »Naša djeca«, jer ona unosi osvježenje u tim organizacijama, a pridonosi i poletnijem radu u Savezu pionira. Međutim, omladini koja će raditi u tim organizacijama trebaće svevaliko pružiti pomoć i postaviti im određene zadatke. U tu svrhu će se u svim općinskim centrima na našem kotaru organizirati tečajevi za pionirske rukovodioce. Program tečajeva bit će minimalan, ali će ipak svakom polazniku dati osnovne metodске

upute, dok će veći dio programa obuhvatiti uglavnom praktični rad. Potrebno je spomenuti da danas postoji opsežna literatura o radu s djecom s kojom se pionirski rukovodioci moraju upoznati. Očekuje se, da će i prosvjetni radnici pružiti veliku pomoć na osposobljavanju pionirskih rukovodilaca.

Neki stariji drugovi sumnjaju u sposobnost omladine da odgaja naše najmlade. Omladinici i omladinke, međutim, odlučno odbijaju te sumnje koje su sasvim bez osnova. Rad s pionirima se ne može ni zamisliti bez igre i zabave, a to im je u stanju da pruži upravo omladina. Djeca će, pored ostalog, u društvu pionirskog rukovodioca biti slobodnija, a s tim u vezi i daleko aktivnija. Naravno, da se iz ovog značajnog posla ne isključuju ni odrasli, a osobito prosvjetni radnici, koji omladini mogu, a i trebaju da pruže punu pomoć u stručnom i pedagoškom smislu. Ta pomoć će se, bez sumnje, pozitivno odraziti na kvalitet rada pionirskih rukovodilaca, koji će oni samoprijegom obavljati na korist naših najmlađih.

Z. Baković

PERSONALNA KOMISIJA Narodnog odbora kotara Šibenik

raspisuje

natječaj

za ove službenike

- JAVNI PRAVOBRANILAC (uvjet: pravni fakultet, položeni stručni ispit i najmanje 3 god. stručne prakse);
- REFERENT ZA ŠUMARSTVO (uvjet: šumarski fakultet, 4 god. stručne prakse i položeni stručni ispit);
- REFERENT ZA VETERINARSTVO (uvjet: veterinarski fakultet, 4 godine stručne prakse i položeni stručni ispit);
- REFERENT ZA GRAĐEVINARSTVO (uvjet: tehnički fakultet, 5 godina stručne prakse i položeni stručni ispit);
- REFERENT ZA VODOPRIVREDU (uvjet: tehnički fakultet, 5 god. stručne prakse i položeni stručni ispit);
- REFERENT ZA PRIHODE (uvjet: pravni ili ekonomski fakultet, položeni stručni ispit i najmanje 4 god. stručne prakse, ili srednja stručna sprema, položeni stručni ispit i najmanje 7 god. stručne prakse na financijskim poslovima);
- REFERENT U BIROU ZA PLANIRANJE (uvjet: ekonomski ili pravni fakultet odnosno njemu ravna škola, položeni stručni ispit i najmanje 3 god. stručne prakse);
- STATISTIČARA (uvjet: srednja stručna sprema i položeni stručni ispit);
- REFERENT ZA SLUŽBENIČKE ODNOSE (uvjet: srednja stručna sprema, položeni stručni ispit i najmanje 4 god. stručne prakse);
- INSPEKTOR ZA SREDNJE SKOLE (uvjet: filozofski fakultet, položeni stručni ispit i najmanje 3 g. stručne prakse);
- FINANCIJSKA INSPEKTORA (uvjet: ekonomski ili pravni fakultet odnosno njima ravna škola, položeni stručni ispit i najmanje 4 godine prakse na financijskim poslovima, ili srednja odnosno njoj ravna škola, položeni stručni ispit i najmanje 5 god. stručne prakse na financijskim poslovima);
- TRŽNI INSPEKTOR (uvjet: srednja stručna sprema, položeni stručni ispit i najmanje 2 god. stručne prakse na poslovima privrede);
- SLUŽBENIK ZA OPĆE POSLOVE KATASTARSKA SLUŽBA (uvjet: srednja stručna sprema i položeni stručni ispit);
- GEOMETAR (Ured za katastar Drniš) (uvjet: srednja tehnička škola odnosno geodetski tehnikum i položeni stručni ispit);
- ARHIVAR: (uvjet: nepotpuna srednja stručna sprema i mogućnosti izvjesna praksa na arhivskim poslovima).

Za radna mjesta pod rednim brojem 1 — 8, 10 — 13 i 15 predviđena dopunska plaća. Ponude sa kratkom biografijom i kretanjem u službi dostaviti do 9. III. 1956. god.

Obalna plovidba „Šibenik“ ŠIBENIK

raspisuje

natječaj

za popunjenje radnog mjesta poslovođe mehaničke radionice.

Kandidat treba da ispunjava slijedeće uslove:

— da je brodstrojarski tehničar sa najmanje dvije godine prakse na dužnosti poslovođe ili visokokvalificirani radnik mehaničarske struke sa najmanje pet godina prakse na dužnosti poslovođe.

Plaća po tarifnom pravilniku poduzeća.

Natjecatelji se mogu javiti najdalje do 15. ožujka 1956. na sekretarijat poduzeća.

Električno poduzeće

Šibenik

raspisuje

natječaj

za uređenje dvorišta upravne zgrade i gradnju barake sa predračunskom sumom od Din 900.000

Uslovi licitacije i tehnička dokumentacija mogu se dobiti svakog dana u upravnoj zgradi Električnog poduzeća Šibenik od 6 do 14 sati.

Licitacija se održava dne 15. III. 1956. godine u 10 sati u upravnoj zgradi Električnog poduzeća Šibenik

Šibenik kroz tjedan

NARODNO KAZALIŠTE

Četvrtak, 1. III. — Gostovanje operetnog ansambla u Sivertiću.
 Subota, 3. III. — KRALJEVIĆ I PROSJAK — premijera.
 Nedjelja, 4. III. — GROFICA MARICA — opereta od Kalmana. Početak predstave u 19.30 sati.

KINEMATOGRAFI

TESLA: premijera američkog filma u bojama — CIJENA SLAVE — Dodatak: Filmske novosti br. 7. (do 3. III.)
 Premijera francuskog filma u bojama — IMAO SAM SEDAM KČERI — Dodatak: Filmske novosti br. 8. (od 4.—7. III.)
 SLOBODA: Premijera američkog filma u bojama — PROLETNE PJESME — do 3. III.)
 Premijera domaćeg filma — LAZNI CAR — (4.—8. III.)

DEŽURNE LJEKARNE

Do 3. III. — I. narodna ljekarna Ulica Božidara Petranovića.
 Od 3.—III. — II. narodna ljekarna — Ulica bratstva i jedinstva.

IZ MATIČNIH UREDA Šibenik

ROĐENI

Miro, sin Frane i Vinke Sare; Mladen, sin Mirka i Cvite Cigić; Mate, sin Jakova i Marije Rupčić; Jasminka, kći Marijana i Zlatke Lambaša; Anka, kći Julijana i Janje Petković; Miličenko, sin Kresimira i Seide Alić; Branko, sin Ante i Marije Perani; Nedjeljka, kći Dume i Vjere Sestan; Ante, sin Ruzarija i Blaže Gracina; Ante, sin Martina i Anke Pavčić; Saviša, sin Mile i Jovanka Pavasović; Ljubica, kći Ljubomira i Lidije Lovrić; Adela, kći Frane i Karnele Čuzela; Ivan, sin Frane i Josipe Sestan; Zivana, kći Jerko i Vesele Skorić; Branko, sin Ante i Tone Vrljić; Ivica, sin Pave i Zorke Murić; Stana, kći Ante i Jurke Knežević; Darko, sin Ivana i Hedvice Papak; Mirjana, kći Zvonika i Milene Lačanović; Milan, sin Božidara i Milke Jolić; Frane, sin Ivana i Kornelije Bosnić; Zeljka, kći Konstantina i Olge Jaša; Nada, kći Petra i Zorke Kovac; Stanko, sin Junačić Stjepana i Marije Juračić; Ivan, sin Mate i Stane Svirčić; Snježna, kći Ante i Ivanice Jurčević-Martinčević; Danko, sin Jose i Mandi Tanfara i Nevenka, kći Jakova i Ike Vrančić.

VJENČANI

Lakoš Ante, brodograditelj — Radović Đermarija, domaćica; Radović Petar, komobar — Šimčević Katica, domaćica; Đonlija Nedjeljko, soboslikar i ličilac — Lipej Kristina, domaćica; Ban Tomislav, službenik — Kovač Zorana, radnica; Gović Frane, pom. ronioča — Antić Kata, zemljoradnik; Tanfara Jos, radnik — Čurović Mandi, domaćica; Čalet Branko, radnik — Perišić Ljubica, domaćica i Kirić Marko, elektrovarničar — Gulin Zorka, domaćica.

UMRLI

Lambaša Gingo polk. Jakova, star 83 god.; Grgas-Bile Pava rod. Grgas-Starkija, stara 68 god.; Vrančić Nevenka Jakova, stara 1 mjesec; Tudić Frane polk. Stipe, star 72 god.; Skugor (Marija) rod. Grubišić, star 73 god.

Drniš

ROĐENI

Marko, sin Bože i Anke Skejo; Nada, kći Josipa i Milke Mazurin; Marija, kći Sime i Kate Čavalić; Dragica, kći Ivana i Sime Živković; Ivan, sin Bože i Kate Čavalić; Driago, sin Jose i Cvite Koloper; Jakov, sin Manka i Danice Koloper; Sime, sin Ivana i Mandi Stojanović; Anja, kći Ivana i Mandi Stojanović; Ivan, sin Krste i Jele Mendušić; Anđelka, kći Jelke Knež; Nada, kći Roka i Marije Čupić; Snježana, kći Paške i Neve Čavka i Krste, sin Manka i Ane Malenica.

VJENČANI

Perišić Simo, zemljoradnik — Babić Ljubica, domaćica; Kričević Krste, službenik — Perišić Bosiljka, domaćica; Bačić Marko, radnik — Čupić Ana, domaćica; Borijan Đorde, zemljoradnik — Kričević Daninka, domaćica.

UMRLI

Matić Kate Josipa, stara 16 dana i Alduk Josko Nikolin, star 3 mjeseca.

ODGOĐENA SKUPŠTINA TURISTIČKOG DRUŠTVA

U prošlom broju lista donijeli smo obavijest o održavanju godišnje skupštine Turističkog društva Šibenik, prema kojoj je ona bila zakazana za dan 4. ožujka tek. god. No kako su u međuvremenu iskrsle nepredviđene zapljete, zamoljeni smo od strane turističkog društva da obavijestimo njegovo članstvo, da će se godišnja skupština održati u nedjelju dana 11. ožujka u 10.30 sati u dvorani Općinskog sindikalnog vijeca.

gradske vijesti

Uredit će se nekoliko ulica u Docu i Gorici

Odjel za komunalne poslove NO-a općine Šibenik pristupit će uskoro uređenju nekih ulica, koje se nalaze u dosta slabom stanju. U prvoj etapi radova uredit će se ulica Martina Kolumića, Bukovička, Junja Dalmatinca, Buta, Pavla Pap Šilje i Zagrebačka. U nekima od spomenutih ulica postavit će se kamene ploče ili sprameks.

Usporedno sa radovima, koje se vrše na Gradskoj vijećnici, započet će i uređenje Trga Republike (ispred Vijećnice), na kojem će se postaviti nove ploče. Isto tako započet će radovi na uređenju zapečnica od obale prema katedrali.

Lisica uhvaćena u gradskom perivoju

U prošli četvrtak oko 13.30 sati pristupovali smo u gornjem dijelu gradskog perivoja nesvakidašnjem prizoru. Veća grupa djece okupila se oko jednog vojnika, koji je na rukama čvrsto držao živu lisicu. Ona se grčevito otimala, ali joj nije uspjelo da pobjegne, jer su neki prolaznici pomogli vojniku da joj priveže noge.

Nismo odmah povjerovali djeci da je lisica uhvaćena u perivoju, pa smo se obratili vojniku Arslan Redepu da nam o tome iznese neke pojedinosti.

U prolazu pored jednog grma u gornjem dijelu gradskog perivoja, Redep primijeti da se u njemu krije neka životinja, ali nije mogao ustanoviti koja. No, kad se primakao grmu na svoje veliko iznenađenje ugleda lisicu rep. Istog časa odlučio da je živu uhvati. Oprezno se privuče grmu, hitro uhvati za rep i snažno povuče lisicu, koja se naravno otimala, ali je on u istom času drugom rukom zgrabi za šiju.

U pratnji znatizeljne djece, Redep je predao lisicu prirodoslovnom muzeju, gdje će biti preparirana.

GOSTOVANJE ČLANOVA RADIO BEOGRADA

U ponedjeljak navečer u organizaciji doma JNA priređeno je u Narodnom kazalištu zabavno izdanje rep. Istog časa odlučio da je živu uhvati. Oprezno se privuče grmu, hitro uhvati za rep i snažno povuče lisicu, koja se naravno otimala, ali je on u istom času drugom rukom zgrabi za šiju.

GODIŠNJA SKUPŠTINA FILATELISTIČKE PODRUŽNICE

U prostorijama Crvenog kutića industrije »Krika« održana je godišnja skupština šibenske podružnice Društva filatelista. Na skupštini je konstatirano, da je protekla godina bila najuspješnija, kako po masovnosti tako i po svom cjelokupnom radu. U diskusiji su pojedini filatelisti odali priznanje dosadašnjoj upravi za njen plodan rad. Veliku pomoć pružili je uprava pošte Šibenik, Raspravljalo se i o brizi koju je podružnica vodila o svojim najmlađim članovima.

Na skupštini je zaključeno, da se za najmlađe članove društva održati niz predavanja s područja filatelije, a da se povodom izlaska serije »Umjetnost Jugoslavije« održati jedno predavanje o šibenskoj katedrali i katedrali sv. Donata u Zadaru, koje će inače biti zastupljene na crtežima spomenute serije. Isto tako je odlučeno, da se u društvo uključe i drugovi iz Armije, a povodom 1. maja organizirati će se nekoliko izložbi ili smotri maraka. Kao i dosad u toku ove godine društvo će upriličiti tombolu i filatelističku lutriju.

Nakon izrade plana za 1956. godinu izabran je novi upravni odbor u koji su ušli Petar Nikulić, za predsjednika, zatim Filip Zorić, Mate Baranović, M. Periša, Mate Milišić, Miličenko Šimičević i G. Pavičić. M. M.

KAKO PLATITI RADNIKE ZA IZGUBLJENO RADNO VRIJEME USLIJED HLADNOĆE

Uslijed bure i snijega bio je na izvjesno vrijeme obustavljen rad u gotovo svim građevinskim poduzećima, u luci i na brodogradilištu. Kako veliki broj radnika nije radio, to je prouzrokovao veliki gubitak.

Zbog toga se u posljednje vrijeme postavlja pitanje na koji način nadoknaditi radnicima izgubljeno radno vrijeme. Kako doznajemo iz mjenodavnih izvora izgubljeno radno vrijeme nadoknadiće ona građevinska poduzeća, koja budu raspolagala sredstvima u rezervnom fondu i to tako, da će se isplate vršiti u iznosu od 70% od svake pojedine dnevnice. Ta poduzeća će, razumljivo je, sva ta sredstva u određeno vrijeme morati povratiti. U protivnom slučaju za donošenje takve odluke bit će nadležan čitav radni kolektiv, koji će putem diskusija na sastancima razmotriti to pitanje i donijeti konačno rješenje. S tim u vezi nastajalo će se to pitanje riješiti tako, što će taj prekid rada biti prebačen na račun godišnjeg odmora. To dabome važi za ona poduzeća koja u svom rezervnom fondu ne raspolazu dovoljnim sredstvima, da se radnicima isplati izgubljeno radno vrijeme.

HLADNOĆA NANIJELA ŠTETE KULTURAMA

Ovogodišnja jaka hladnoća nepovoljno se odrazila na neke voćne kulture. Uslijed niskih temperatura, koje su vladale punih 20 dana, osobito su stradale masline, čiji je kora prilično popucala, tako da se očekuje veoma slab urod. Slično su prošle smokve i bademi, koji su se nekoliko dana prije nadolaska hladnog vala nalazili u cvatu. Šteta još nije procijenjena, ali prema predviđanjima poljoprivrednih stručnjaka prilično je velika.

OČEKUJU SE VEĆE KOLIČINE POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA

Za posljednjih nekoliko dana osjetno je porasla doprema poljoprivrednih proizvoda na gradsku tržnicu. Cijene su pojedinih artikala gotovo ostale iste. Karfiol se proči vao po 38 dinara kilogram, kupus 20, kuprumpir 35, grah 48, bijeli luk 80, kiseli kupus 34, kisela paprika 100, jabuke 50, šljive 160, narandže 230, limuni 290—300, jagi 25—28 dinara po komadu.

U nedjelju „Split“ - „Šibenik“

U nedjelju će se na stadionu »Rade Končar« održati prijateljska nogometna utakmica između članova I. zone »Split« i »Šibenik«. To će biti ujedno i prvi susret ovih momčadi u novoj godini, a posljednji u jaku priprema »Šibenik« uoči proljetnog dijela prvenstva I. zone. Momčad »Split« se u nekoliko zadnjih susreta znala pokazati kao veoma živah protivnik domaćeg ekipe. I ovog puta između ova dva predstavnika Dalmacije u I. zoni očekujemo veoma bonbanu i interesantnu igru.

OGLAŠUJTE U „ŠIBENSKOM LISTU“

zanimljivosti

upotrebljiva, ispravnije je govornik o štetnom djelovanju pušenja. Razlikujemo akutno i kronično trovanje. Slika akutnog trovanja je vrlo dramatična, ali je nasreću dosta rijetka. Karakteristični znaci su: slinjenje, umor, hladno znojenje, vrlo sitan ubrzan puls, sužene zjenice, proljevi i povraćanje, u teškim slučajevima grčevita stanja i smrt u dubokoj nesvijesti.

U liječenju akutnog trovanja primjenjujemo obilna ispiranja želuca i sredstva za stimulaciju vegetativnih centara. Ako razmotrimo sve te štetne posljedice pušenja, kao što su angina pectoris, želučane smetnje s teškim katarrama i čirevima, gubitak apetita, mršavljenje, oštećenje krvnih žila, psihička razdražljivost i napokon sklonost nastanku raka, i njih uporedimo s korisnim djelovanjem (povećanjem apetita, mršavljenjem) pušenja, moramo zaključiti da su štetna djelovanja u ogromnoj premoći nad korisnim.

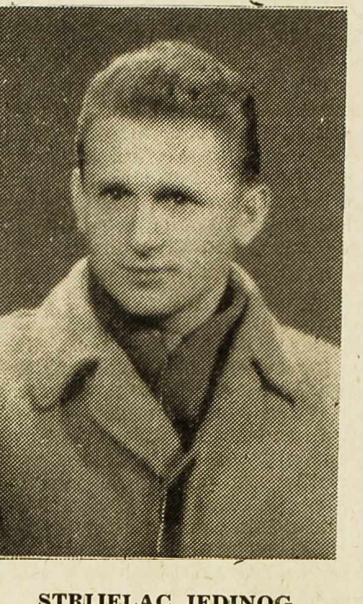
Sportski život

„HAJDUK“ - „ŠIBENIK“ 2:1 (0:1)

Propuštena pobjeda

Stadion »Rade Končar«. Vrijeme hladno i vjetrovito. Gledalaca oko 2.000. Prijateljska nogometna utakmica između »Hajduka« iz Splita i člana Prve zone »Šibenik«. Pobjedio je »Hajduk« sa 2:1 (0:1). Strijelci: Zanečić u 46. i Vidošević u 49. minuti sa »Hajdukom«, a Tedling u 16. minuti za »Šibenik«. Sudio Crnogača.

Stadion »Rade Končar«. Vrijeme hladno i vjetrovito. Gledalaca oko 2.000. Prijateljska nogometna utakmica između »Hajduka« iz Splita i člana Prve zone »Šibenik«. Pobjedio je »Hajduk« sa 2:1 (0:1). Strijelci: Zanečić u 46. i Vidošević u 49. minuti sa »Hajdukom«, a Tedling u 16. minuti za »Šibenik«. Sudio Crnogača.

STRIJELAC JEDINOG ZGODITKA: Zvonko Tedling

Obzirom na dobru igru »Šibenik«, koju je preveo, nedjelju dana prije u Splitu, za uzvratni susret između prvaka države i domaćeg »Šibenik« vladao je u gradu, usprkos lošem vremenu, velik interes. Domaći su nastupili bez svojih prvotimaca Iljadice, Blaževića i Đunića, dok je »Hajduk« nastupio bez Vukasa.

Obzirom na dobru igru »Šibenik«, koju je preveo, nedjelju dana prije u Splitu, za uzvratni susret između prvaka države i domaćeg »Šibenik« vladao je u gradu, usprkos lošem vremenu, velik interes. Domaći su nastupili bez svojih prvotimaca Iljadice, Blaževića i Đunića, dok je »Hajduk« nastupio bez Vukasa.

Domaći su dobrom igrom, osobito u prvom poluvremenu, iznadili gledaoce, a i protivnika. Momčad je u cjelini igrala dobro. Imali su prilike vidjeti niz veoma uspješnih kombinacija, koje su u priličnoj mjeri unosile zabavu u redove inače solidne obrane »Hajduka«. »Šibenik« je u toku čitavog prvog poluvremena bio izrazito premoćan igrački izvjesno vrijeme pred samim vratima gostiju. U takvim momentima prosto je nevjerovatno da je od nekoliko veoma zrelih šansa iskoristena samo jedna. Domaći su u tom dijelu trebali voditi sa najmanje 3 zgoditka razlike. Međutim, Stošić koji se u više navrata našao sam pred Vulićem nije uspio realizirati ni jednu šansu. Da je »Šibenik« i mao gotovo 90% od igre u svojim rukama najbolje pokazuje činjenica, što je »Hajduk« stamo jednom uspio ugroziti domaća vrata. Bez pretjerivanja se može reći, da je »Šibenik« u prvom poluvremenu bio daleko bolja momčad. Iako su obje momčadi pružile veoma lijepu i dopadljivu igru, ipak su gledaoci zbog nerealiziranih brojnih prilika na kraju utakmice napustili igralište pomalo nezadovoljni.

Nakon odmora u nepune tri minute »Hajduku« je jedinom pomogla i stativa.

Utakmica je odlučana u prijateljskom tonu. Jedino bi se moglo zamjeriti Radoviću i Zoriću, koji su se međusobno »natezali«.

ODRŽANA GODIŠNJA SKUPŠTINA »DOŠKA«

Nedavno je u Dmišću održana godišnja skupština nogometnog kluba »DOŠKA«, kojoj su, pored velikog broja članova i prijatelja kluba, prisustvovali predstavnici vlasti, političkih organizacija, te narodni zastupnik Miljo Lemo. Na skupštini je analiziran dosadašnji rad kluba, te je zaključeno da se što prije otklone sve one slabosti, koje su bile ozbiljna prepreka za jedan uspješniji rad te sportske organizacije. Budući da je obećana i finansijska pomoć, nastojat će se osigurati jednog stručnog trenera. Mnogo se očekuje od budućih matičanjan, jer će klub biti počinjan povratkom nekih članova iz Armije.

Nedavno je u Dmišću održana godišnja skupština nogometnog kluba »DOŠKA«, kojoj su, pored velikog broja članova i prijatelja kluba, prisustvovali predstavnici vlasti, političkih organizacija, te narodni zastupnik Miljo Lemo. Na skupštini je analiziran dosadašnji rad kluba, te je zaključeno da se što prije otklone sve one slabosti, koje su bile ozbiljna prepreka za jedan uspješniji rad te sportske organizacije. Budući da je obećana i finansijska pomoć, nastojat će se osigurati jednog stručnog trenera. Mnogo se očekuje od budućih matičanjan, jer će klub biti počinjan povratkom nekih članova iz Armije.

»ŠIBENSKI LIST«

organ Socijalističkog saveza radnog naroda kotara Šibenik
 Uređuje redakcijski kolegij
 Glavni i odgovorni urednik Nikola Bego
 Uredništvo: Šibenik — Ulica Jelke Bučić 5 - Tel. br. 5-62
 Tekući račun: Narodna banka Šibenik broj 531-T-292
 Rokopisi se ne vraćaju
 Pretplata za tri mjeseca 120, za pola godine 240, a jednu godinu 480 dinara
 Tisak: »Štampa« Šibenik

NIKOTIN

i njegovo djelovanje na organizam

Nikotin ide u grupu teških otrova vegetativnog živčanog sistema, koji ima izravno djelovanje na ganglionske stanice vegetativnih živaca. On ima depresivno djelovanje, umanjujući normalnu funkciju tih stanica, i mijenjajući ih u tolikoj mjeri da one prestaju reagirati na podražaje, na koje inače promptno reagiraju. Takvo djelovanje dolazi do izražaja samo ako se radi o većim dozama nikotina. Radi li se o malim dozama, onda je njegovo djelovanje upravo obrnuto, t. j. izaziva ekscitativno, s povišenom reakcijom stanice na razne podražaje. Osim toga, on izaziva suženje krvnih žila i povišuje krvni tlak.

Nikotin ide u grupu teških otrova vegetativnog živčanog sistema, koji ima izravno djelovanje na ganglionske stanice vegetativnih živaca. On ima depresivno djelovanje, umanjujući normalnu funkciju tih stanica, i mijenjajući ih u tolikoj mjeri da one prestaju reagirati na podražaje, na koje inače promptno reagiraju. Takvo djelovanje dolazi do izražaja samo ako se radi o većim dozama nikotina. Radi li se o malim dozama, onda je njegovo djelovanje upravo obrnuto, t. j. izaziva ekscitativno, s povišenom reakcijom stanice na razne podražaje. Osim toga, on izaziva suženje krvnih žila i povišuje krvni tlak.

Nikotin ide u grupu teških otrova vegetativnog živčanog sistema, koji ima izravno djelovanje na ganglionske stanice vegetativnih živaca. On ima depresivno djelovanje, umanjujući normalnu funkciju tih stanica, i mijenjajući ih u tolikoj mjeri da one prestaju reagirati na podražaje, na koje inače promptno reagiraju. Takvo djelovanje dolazi do izražaja samo ako se radi o većim dozama nikotina. Radi li se o malim dozama, onda je njegovo djelovanje upravo obrnuto, t. j. izaziva ekscitativno, s povišenom reakcijom stanice na razne podražaje. Osim toga, on izaziva suženje krvnih žila i povišuje krvni tlak.